

UNIVERSITAS SCIENTIARUM SZEGEDIENSIS
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Tanárképző Központ

Tanárszakos hallgatói fórum osztatlan tanárszakosoknak.

(Szeged, 2022. március 16. 19 óra)

A Szegedi Tudományegyetem Tanárképző Központja (a továbbiakban SZTE TTK) ismét **fórumot** hirdetett a 2021/2022. tanév II. felében a **tanárszakos hallgatóknak**. A fórum célja a tanárszakos hallgatók véleményének megismerése képzésükről, pozitív, negatív tapasztalataikról, javaslataikról. A fórumra elsőként az **osztatlan tanárszakos hallgatóinkat** vártuk 2022. március 16-án 19 órától az aktuális járványügyi helyzetre való tekintettel a CooSpace felületén. A fórumra 123 hallgató regisztrált, és 70 fő jelentkezett be. A fórum gördülékeny és hatékony lebonyolítása érdekében ezúttal is arra kértük a hallgatókat, hogy kérdéseiket lehetőség szerint előzetesen küldjék meg.

A hallgatókat Prof. Dr. Zakar Péter, az SZTE TTK főigazgatója köszöntötte, illetve beszélt az SZTE TTK hatásköréről. Köblös-Rupáner Ágnes tájékoztatott a hallgatók számára a 6. félévben esedékessé váló **szakosodás (elágazás)** szabályozásáról, annak előfeltételeiről:

A szakosodás rendjének általános szabályait a 283/2012. (X. 4.) Kormányrendelet írja elő. Az elágazás Egyetemünkön történő helyi szabályozásáról, a megszerzendő kreditek számáról és összetételéről a Tanárképző Központ honlapján levő Szabályzatok menüpontban Az osztatlan tanárképzés dokumentumai között elérhető „A tanári szakképzettség elágazásának szabályozása című” dokumentumból tájékozódhatnak a hallgatók (<http://www.u-szeged.hu/tanarkepzes/szabalyzatok>).

Felhívtuk a hallgatók figyelmét arra, hogy kurzusaik teljesítésénél tartsák szem előtt a szakosodáshoz/elágazáshoz szükséges kötelező kreditteljesítéseket. A közös képzési szakasz kreditértéke 180 kredit, ebből az elágazási döntésig legalább 150 kredit teljesítendő – az alábbi megosztásban: Ha a hallgátónak mindkét szakján lehetősége van választani a 4+1 és 5+1 képzés között, akkor legalább 69–69 szakos kreditet kell teljesítenie (ebből: 65 szakos és 4 szakmódszertani), valamint 12 kreditet a pedagógiai-pszichológiai tárgyakból. A pusztán kreditmennyiségen túl azonban vizsgálendő az is, hogy a 69–69 kreditben minden olyan kiemelkedően fontos tantárgy/vizsga teljesítése benne legyen, amelyeket a szakok tantervei mérföldkő jellegűnek határoznak meg (pl. nyelvi alapvizsga stb.). Ezért az elágazási döntés meghozatalakor ez is ellenőrzésre kerül.

A bevezetőben Köblös-Rupáner Ágnes a tanítási gyakorlatra vonatkozó tudnivalókat is összefoglalta: a **tanítási gyakorlatokra** a Modulo-ban kell jelentkezni az aktuális félév előtt, a megadott időszakban. A felhívást minden jelentkezési esedékesség előtt közzétesszük a Tanárképző Központ honlapján, Facebook oldalán és a Neptun nyitó felületén is. A szabályzatban megtalálhatóak a gyakorlatok teljesítésének ajánlott félévei, illetve a gyakorlat előfeltételei is.

UNIVERSITAS SCIENTIARUM SZEGEDIENSIS
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Tanárképző Központ

Az előzetesen feltett kérdések témájuk alapján az alábbi csoportokba sorolhatók:

- a szakdolgozattal és a portfólióval kapcsolatos kérdések
- az abszolutóriummal és a záróvizsgálattal kapcsolatos kérdések
- a tanítási gyakorlatokra vonatkozó kérdések
- a mentorok tevékenységére vonatkozó kérdések
- szabadon választható tárgyak kreditjei
- tanárszakos hálótérvek
- a tanulmányi ösztöndíj pontszámítása.

Dr. Sárvári Tünde tájékoztatta a hallgatókat arról, hogy a tanárképzés kereteit az idevonatkozó törvényi előírások szabályozzák:

- felsőoktatási törvény
- 283/2012. Korm. rendelet
- 8/2013. EMMI rendelet a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről.

A fenti törvények által nem szabályozott kérdésekben az SZTE szabályzatai mérvadók.

A fórumon az alábbi kérdésekre tudunk választ adni:

Szakdolgozat

Bár a szakdolgozattal kapcsolatos kérdések sem tartoznak az SZTE TTK hatáskörébe, ezekre ezen a fórumon is igyekeztünk válaszolni.

A tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 3. § értelmében a záróvizsgára bocsátás feltétele mindkét tanárszakon a tanulmányok lezárása, beleértve a szakdolgozat elkészítését és az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat teljesítését is. A Rendelet továbbá kimondja, hogy két tanárszakon egyidejűleg folyó tanárképzésben egy szakdolgozatot kell benyújtani és a záróvizsga részeként megvédeni.

Egyetemünk „A szakdolgozat és a tanári záróvizsga az osztatlan tanárképzésben” című szabályzat (<https://u-szeged.hu/download.php?docID=107523>) értelmében a szakdolgozati téma megválasztásának ideje az általános iskolai és a középiskolai tanári szak esetében eltérő. Az általános iskolai tanári szakon a szakdolgozat témáját és témavezetőjét a mintatanterv szerint haladó hallgató legkésőbb a 7. aktív félév elején, szeptember 30-ig választja. A középiskolai tanári szakon a szakdolgozat témáját és témavezetőjét legkésőbb a 9. aktív félévben, szeptember 30-ig kell kiválasztani. A Szabályzat azt is előírja, hogy a hallgatóknak

UNIVERSITAS SCIENTIARUM SZEGEDIENSIS
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Tanárképző Központ

a szakdolgozat elkészítéséhez két féléven keresztül szakdolgozati szemináriumokon (konzultációkon) kell részt venni. Ezeket a konzultációs órákat a szakdolgozat témavezetőjénél kell felvenni, kreditértékük 2–2 (azaz összesen 4) kredit. A témavezetők a második szakdolgozati szeminárium teljesítéséért járó 2 kreditet az elektronikus tanulmányi rendszerben csak akkor írhatják jóvá, ha a hallgató a dolgozatot legalább 75%-os készültségi fokban bemutatja. A 4 kreditet legkésőbb az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat megkezdéséig meg kell szerezni a hallgatóknak, mert a tanárképzés rendszeréről, a szakosodás rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről szóló 283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdés kimondja, az összefüggő, egyéni iskolai gyakorlat csak akkor kezdhető meg, ha a hallgató – az összefüggő egyéni iskolai gyakorlathoz kapcsolódó pedagógiai, pszichológiai, szakmódszertani feladatok kivételével – a tanári szakképzettség megszerzéséhez szükséges, elemek tanulmányi és vizsgakövetelményeit, két szakos képzésben mind a két tanárszakján, eredményesen teljesítette.

A szakdolgozati témakörökről többek között az SZTE TKK honlapján (<https://u-szeged.hu/tanarkepzes/szakdolgozati-temak>) is tájékozódhatnak a hallgatók, de javasoltuk, hogy vegyék fel az adott oktatóval a kapcsolatot, akit fel szeretnének kérni a szakdolgozat témavezetésére.

A hallgatók nehezményezték, hogy a szakdolgozatra járó 8 kredithez képest az elvárt teljesítmény (40–50 oldal, de minimum 80.000 karakter (szóközzel)) túl magas. Mivel, nincs törvényileg szabályozva a szakdolgozat terjedelme, az SZTE TKK összehasonlította a tanárképzést folytató egyetemek elvárásait, és arra a megállapításra jutott, hogy az SZTE-n elvárt terjedelem megfelel a többi egyetemen elvárt mennyiséggel.

A fent említett szabályzat megadja mindkét félév esetében a szakdolgozat és a portfólió leadásának határidejét. Ettől azonban néhány napot esetenként a karok eltérnek, így a TKK felhívta a hallgatók figyelmét arra, hogy az anyakar szerinti aktuális hirdetményt kövessék figyelemmel, és annak megfelelően járjanak el a leadásnál.

Abszolutórium/Végbizonyítvány

A hallgatók az abszolutóriummal kapcsolatos kérdéseket is tettek fel. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 50. §-a rendelkezik a végbizonyítványról. Ennek értelmében **a nyelvvizsga letétele, a szakdolgozat, diplomamunka elkészítése nem előfeltétele** a végbizonyítvány kiállításának. A Portfóliókészítésre kapott érdemjegy azonban az abszolutórium része, ahogy a szakdolgozat készítését segítő kurzusokra adott érdemjegy is.

A záróvizsga a végbizonyítvány megszerzését követő vizsgaidőszakban a hallgatói jogviszony keretében, majd a hallgatói jogviszony megszűnése után, két éven belül, bármelyik vizsgaidőszakban, az érvényes képzési követelmények szerint lehetőséget. A tanulmányi és vizsgaszabályzat a záróvizsga letételét a végbizonyítvány kiállításától számított második év eltelte után feltételhez kötheti. A hallgatói jogviszony megszűnését követő ötödik év eltelte után záróvizsga nem tehető.

UNIVERSITAS SCIENTIARUM SZEGEDIENSIS
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Tanárképző Központ

Záróvizsga

A záróvizsgával kapcsolatosan tudni szeretnék volna a hallgatók, hogy mikor ismerik meg a záróvizsga időpontjának beosztását, illetve hol találják meg a vizsgatételeket. A tételekre vonatkozóan elmondtuk, hogy az SZTE TTK-hoz eljuttatott tételsorokat megtalálják a honlapunkon: <https://u-szeged.hu/tanarkepzes/tanari-zarovizsga/tetelek>

Javasoltuk azonban azt is, hogy az adott tanszéknél érdeklődjenek. A záróvizsga időpontjának meghatározása a Tanulmányi Osztály feladata, így azt tanácsoltuk a hallgatóknak, hogy ezzel a kérdéssel forduljanak az adott kar Tanulmányi Osztályához.

Tanítási gyakorlatok

A Tanulmányi és vizsgaszabályzat 3/b. mellékletét képező „Szakmai gyakorlat az osztatlan tanárképzésben a Szegedi Tudományegyetemen” c. szabályzat tartalmazza az egyes gyakorlat típusok megkezdéséhez szükséges előfeltételeket. Az összefüggő, egyéni szakmai gyakorlatot – összhangban a 283/2012. Kormányrendelet 3. § (3) bekezdésével – a hallgató csak akkor kezdheti meg, ha teljesítette a tanári szakképzettség megszerzéséhez szükséges tanulmányi és vizsgakövetelményeket. Ettől eltérő esetben méltányossági kérelmet kell benyújtani a dékánnak a karon előírt módon és fórumon a beoszthatósághoz.

Ha egy hallgatónak kifejezetten nyomós indoka van arra, hogy egy általa választott intézményben teljesíthesse az összefüggő egyéni gyakorlatát (pl. leendő álláshely ígérete), akkor – bizonyos minőségbiztosítási feltételek megléte esetén – van lehetőség erre vonatkozóan kérvényt beadni. Külső gyakorlati kérelem esetében kérjük a mentortanárok mentori végzettségét vagy szakvizsgáját igazoló okiratok másolatát. A kérelem beadása nem egyenlő az engedélyezéssel, bizottság dönt a kérelem engedélyezéséről. Valóban van olyan rendkívüli eset, amikor a bizottság a szabályok betartása mellett méltányosságot gyakorol.

Hallgatói oldalról az idén különösen sok panasz érkezett a mentorok munkájára. Visszajelzéseik alapján, a mentorok sok esetben nagyon szubjektívan értékelik a gyakorlatokat, nem veszik figyelembe a tanítási gyakorlatokkal kapcsolatos követelményeket. A hallgatók azt is nehezményezték, hogy néhány gyakorlati helyen nem volt lehetőségük arra, hogy a szakmódszertan órán megismert módszereket a gyakorlatban is kipróbálják. A felmerült problémákról tájékoztatjuk a beosztásért felelős gyakorlóiskolai vezetőket, illetve a jövőben még egyértelműbben felhívjuk a mentorok figyelmét arra, hogy a megküldött követelmények nem ajánlások, hanem elvárások.

UNIVERSITAS SCIENTIARUM SZEGEDIENSIS
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
Tanárképző Központ

Szabadon választható tárgyak kreditjei

A szabadon választható tárgyak kreditjeire vonatkozóan is érkezett kérdés. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 49. §-a rendelkezik a szabadon választható tárgyokról. Ez alapján a kétszakos osztatlan tanárképzésben a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditek minimális értéke:

- 12 féléves képzésben: 16 kredit,
- 11 féléves képzésben: 14 kredit,
- 10 féléves képzésben: 12 kredit.

Tanárszakos hálóttervek

Kérdés érkezett angol-matematika szakos hálóttervvel kapcsolatban. A hallgató az elérhető hálóttervekből úgy látta, hogy több mint 400 kreditet kell teljesítenie a képzésben. A kérdéssel kapcsolatban felvesszük a kapcsolatot az érintett tanulmányi osztályokkal.

Hallgatói jelzés érkezett arról, hogy a Neptunban a tárgyadatoknál látható egy „táblázatos előkövetelmények” menüpont. Ez a rész azonban az elmúlt években minden tantárgy esetében üres maradt. A hallgatóknak gondot jelent, hogy nem tudnak tájékozódni az előkövetelményekről. A kérdést továbbítjuk a tanulmányi osztályok felé.

Problémaként merült fel, hogy a szakosodásnál az általános iskolai képzést választól számára nem készül külön órarend, így nem tudnak eleget tenni tanulmányi kötelezettségüknek. Ezt a kérdést is továbbítjuk a tanulmányi osztályok felé.

Tanulmányi ösztöndíj

Ezen a fórumon is felmerült a kérdés, hogy van-e lehetőség arra, hogy a tanárszakosokat az oktatás szintjén, illetve az ösztöndíjaknál is külön csoportként kezeljék. A kérést továbbra is jogosnak tartjuk. Mint elhangzott, az összevonásoknak általában finanszírozási okai vannak, de a kérést továbbítjuk az EHÖK-nek.

Szeged, 2022. március 16.